

ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਕੰਗ, ਜੇ.
 ਵਾਰਿੰਗ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼
 ਸੋਸਾਇਟੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।
 ਬਨਾਮ
 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।
 ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1113 ਆਫ 1985
 ਫਰਵਰੀ 28, 1986

1947 ਦਾ XIV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਅਤੇ 20(3)— ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ—ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਦੇ ਬਾਅਦ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ—ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ—ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ—ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਅਤੇ 20(3) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ। ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ। ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਾਜ਼ਿਬ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

M/s ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਜੀਵਨ ਲਾਲ

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2157 ਆਫ 1983 ਦਾ ਫੈਸਲਾ 9 ਸਤੰਬਰ 1985 ਨੂੰ ਹੋਇਆ।

(ਵੱਧ-ਸ਼ਾਸਨ)

ਕਲੋਜ਼ X ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 24 ਜੁਲਾਈ, 1985 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ-ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਰੁਣ ਜੈਨ।

ਜੇ.ਸੀ ਵਰਮਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਮੋ, ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੇ.-

(1) ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ (ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ 'ਐਕਟ') ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ 3 ਜੂਨ, 1984 ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਆਰਟ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਕਨ ਟੂਰ ਨੂੰ ਰੱਸਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ;

ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ 12 ਜੂਨ, 1981 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੱਤਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸਨੇ ਇੱਕਤਰਫ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 3 ਜੂਨ, 1984 ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਕਸ- ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਹਵਾਲਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ 22 ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸ- ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਸੰਬਰ, 1983 ਵਿੱਚ, ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਮਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ 21 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਐਕਸ- ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਜਦੋਂ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਜੁਆਇਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗੀ।

Warring Co-operative Agriculture Services Society v. State of Punjab and others (S. S. Kang, J.)

(4) ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ - 13 ਦਸੰਬਰ 1984 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ *ਰਾਹੀਂ*, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ *ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।* ਅਰਜ਼ੀ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ 1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 13 ਦਸੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਜੇ ਵੀ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਮਾਜ ਨੇ ਇਸ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਮਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। 24 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ। ਇਰਾਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ *ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ*, ਇਹ *ਐਕਸ-ਪਾਰਟ* ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਏਗਾ। ਇੱਕ *ਐਕਸ-ਪਾਰਟ* ਅਵਾਰਡ/ਆਰਡਰ ਕਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ *ਐਕਸ-ਪਾਰਟ* ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਈਮਾਨ ਧਿਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਝੂਠੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਕ ਧਿਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਵਾਰਡ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਟਿਊਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਸਰ ਹੈ:

“ਐਸ. 17. ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ।— (1) ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਹਰ ਰਿਪੋਰਟ, ਇਸ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿੰਟ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਰ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹਰ ਅਵਾਰਡ, ਤੀਹ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਿਨ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ।

(2) ਸੈਕਸ਼ਨ 17-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਪਬ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ”

S. 17-A(1) ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ। -(1) ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ (ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਸਮੇਤ) ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ :

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

- (a) ਜੇਕਰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ; ਜਾਂ
- (b) ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ;

ਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

Warring Co-operative Agriculture Services Society v. State of
Punjab and others (S. S. Kang, J.)

ਅਵਾਰਡ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

* * * * *

S. 20. ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ:

(c) 1 ** *
* * * *

(3) ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ *for* ਸਾਲਸੀ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੈਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 17-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ

* * * * *

ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਵਾਰਡ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸੀਓ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਤਕਨੀਕੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਹੱਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਨਿਰਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਲਟਕਦੇ ਨਾ ਰਹਿਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20(3) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਉਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਝਗੜੇ ਬੇਅੰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(6) ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਹੀ ਅਵਾਰਡ' ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੰਡਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ 30 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਡ, ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 17, 17-ਏ ਅਤੇ 20(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ /। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਵਾਰਡ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ S. 17-A ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਾਈ ਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(1) 1972 (2) ਲੇਬਰ ਲਾਅ ਜਰਨਲ, 341.

ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਆਈ.ਐਸ. ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ . ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ) ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ 17-ਏ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ

Warring Co-operative Agriculture Services Society v. State of Punjab and others (S. S. Kang, J.)

ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਗ੍ਰੈਂਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇੱਕ ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਜਦੋਂ ਹਵਾਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਮਾਲਕ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ:

“ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਸ. 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਕਾਰਨ S. 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਐੱਸ. 17-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਇਕੱਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ:-

“ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸ਼ੀਓ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਕੱਲੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਐੱਸ. 20 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ

(2) 198171) ਐਸਐਲਆਰ 818.

(3) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 606.

ਅਵਾਰਡ ਐਸ. 17-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 17-ਏ ਤਹਿਤ ਐੱਸ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਐਸ. 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਇਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਸ. 17-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। - ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 9 ਦਸੰਬਰ, 1976 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 25 ਦਸੰਬਰ 1976 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸੀ। 19 ਜਨਵਰੀ 1977 ਨੂੰ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਤੋਂ 17 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੀ. ਇਸ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰੋ। ਇਹ. ਕੋਲ ਇਸਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1977 ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇਹ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਕੋਈ * ਉਹ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅੰਤਮਤਾ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ* ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ *ਸਤਨਾਮ ਵਰਮਾ* ਬਨਾਮ *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ* (4) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਸੀ।

(8) ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਜੈਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ^{ਸੈਸਰਜ਼} ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ / *ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਜੀਵਨ ਲਾਲ* ਬਨਾਮ *ਗੁਰਦਾਸ ਰਾਮ* ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ।

(4) ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸ.ਸੀ. 294.

(5) 1983 ਦੇ CW 2157 ਨੇ 9 ਸਤੰਬਰ, 1985 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

Warring Co-operative Agriculture Services Society v. State of
Punjab and others (S. S. Kang, J.)

ਸ੍ਰੀ ਜੈਨ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਕਦੇ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ. 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਬ ਲਾਈਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ, ਤਦ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਵਾਬ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *Grindlays Bank ਦੇ ਕੇਸ (sUpra)* ਤੋਂ ਨਿਰੀਖਣ M/s. ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਜੀਵਨ ਲਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ।"

ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪੈਰਾ 14 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਵਿਵਾਦ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸੀਓ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ M/s ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਜੀਵਨ ਲਾਈ ਕਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) || ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸਲਤਨਮ ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(9) ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੈਨਾਲੇਜ਼ੀਨੇਫਾ ਇੱਕ > ਸੇਕਸੀਪਾ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਸਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਡਯੂਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17-ਏ ਅਤੇ 20 (3) ਦੀ - ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ IX ਦੇ ਨਿਯਮ 13 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਕਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬ੍ਰੈਜ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

(10) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕ 'ਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੁਅੱਤਲੀ 'ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਰਕਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥਪੂਰਨ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਤੱਥ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 300

ਐਚ.ਐਸ.ਬੀ

22065 HC—ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, UT, Chd.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ

ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ